

IMPLICAREA BIBLIOTECILOR ÎN IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL LECTURACENTRAL PRIN PRISMA INDICATORILOR STATISTICI (ediția a III-a, anul 2020)

**Victoria POPA,
Lilia POVESTCA,
Biblioteca Națională
a Republicii Moldova**

Rezumat: Autorii prezintă indicatori statistici privind implicarea comunității bibliotecare în implementarea Programului Național LecturaCentral, ediția a 3-a, 2020 în baza datelor din Sistemul de Raportare lunară online (ORT): numărul de activități de instruire, numărul de activități informaționale de promovare a lecturii, numărul de utilizatori participanți/instruiți, numărul de activități de promovare a Științei Participative, date privind „Topul celor mai citite 10 cărți”, etc.

Cuvinte-cheie: Programul Național LecturaCentral, promovarea lecturii, bibliotecă.

Abstract: The authors present statistical indicators regarding the involvement of the library community in implementation of the LecturaCentral National Program's 3rd edition-2020, based on data from the Online Monthly Reporting System (ORT). The article analyses number of training activities, number of informational activities to promote reading, number of participations / trained users, number of activities to promote Participatory Science, data on the "Top 10 Most Read Books", etc.

Keywords: LecturaCentral National Program, promotion of reading, library.

Programul Național LecturaCentral, ediția a 3-a, 2020 a avut drept scop promovarea lecturii și a valorilor unei societăți moderne. Sistemul Național de Biblioteci (SNB) a contribuit substanțial la dezvoltarea competențelor de cultura lecturii și cultura informației. De asemenea, bibliotecile s-au implicat activ în dezvoltarea și promovarea Științei Participative ori a Științei Cetățenilor.

La implementarea Programului s-au implicat, în mod deosebit, 36 de centre biblioteconomice teritoriale și rețelele pe care le reprezintă.

Pe parcursul proiectului, perioada martie-octombrie, Biblioteca Națională a Republicii Moldova a monitorizat datele statistice privind desfășurarea activităților/experiențelor programate pentru membrii

comunității.

În continuare sunt reflectate rezultatele din Sistemul de Raportare lunară online (ORT) privind:

- Numărul de activități de instruire / numărul de utilizatori privind formarea competențelor de cultura lecturii/cultura informației;

- Numărul de activități informaționale de promovare a lecturii organizate / numărul de utilizatori (ex.: zile de informare, reviste bibliografice, elaborarea și distribuirea listelor bibliografice de noi achiziții/tematice/aniversare, prezentarea expozițiilor de carte, etc.);

- Numărul de activități culturale de promovare a lecturii / numărul utilizatori;

- Numărul de activități de promovare a Științei Participative organizate / număr utilizatori participanți (activități de promovare a științei, noilor descoperiri; organiza-

rea de întâlniri între membrii comunității și oamenii de știință cu scop de impact vizibil (asupra sănătății, vieții sociale, mediului etc.); activități de promovare a proiectelor civice cu subiecte de interes ale comunității, etc.;

- Numărul total de împrumuturi al cărților, incluse în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”;

- Numărul de activități de promovare a cărților din „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”;

- Forme și metode de organizare a activităților de promovare a cărților incluse în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”;

- Promovarea Proiectului, inclusiv materiale promoționale elaborate, în format tradițional și electronic;

- Promovarea Proiectului pe rețelele de socializare administrate de bibliotecă;

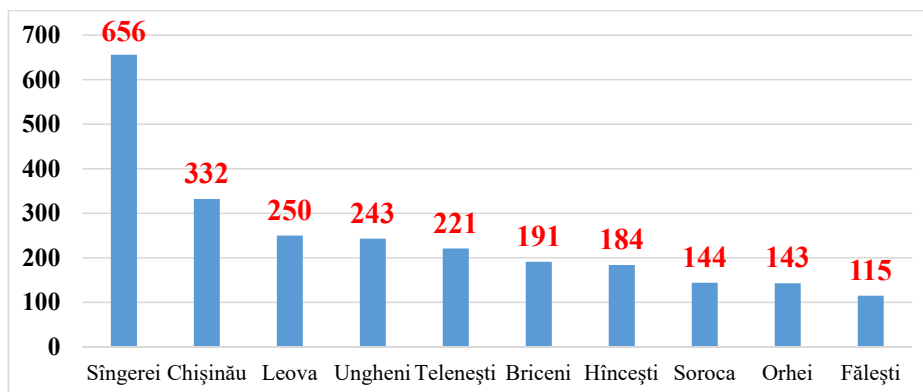
- Promovarea Proiectului pe rețelele de socializare create de BNRM: grupul public de discuții Facebook „Lectura Central”

https://www.facebook.com/groups/205286133498142/?epa=SEARCH_BOX;

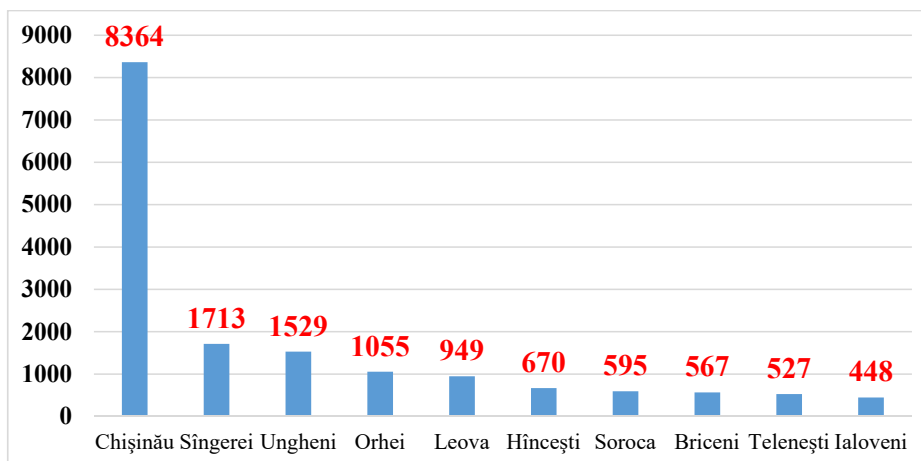
- Implicarea partenerilor în activitățile de promovare a cărții și lecturii, organizate în cadrul Proiectului.

În total, în centrele biblioteconomice teritoriale, au fost organizate **3471** activități de instruire, la care au participat **21193** de utilizatori dezvoltându-le competențele de cultura lecturii și cultura informației. Analizând datele procesate de Sistemul ORT, printre cele mai active, top 10 biblioteci, s-au plasat: Sângerei, Chișinău, Leova, Ungheni, Telenești, Briceni, Hâncești, Soroca, Orhei, Fălești.

În baza datelor colectate și sistematizate privind numărul de utilizatori instruiți în cadrul Programului privind formarea competențelor de cultura lecturii și cultura informației evidențiem următorul top, 10 centre biblioteconomice: Chișinău, Sângerei, Ungheni, Orhei, Leova, Hâncești, Soroca, Briceni, Telenești, Ialoveni.

Diagrama 1. Activități privind cultura lecturii și cultura informației

Diagrama 2. Numărul de utilizatori instruiți

Pe parcursul Proiectului au fost organizate un număr impunător de activități informaționale de promovare a lecturii - **6293** (ex.: zile de Informare, reviste bibliografice, elaborarea și distribuirea listelor bibliografice de noi achiziții/tematice/ani-versare, prezentarea expozițiilor de carte etc.). Comunitatea bibliotecară participantă la Proiect s-au manifestat activ la acest segment. Reieșind din datele analizate, menționăm următorul clasament: Sângerei, Ungheni, Briceni, Călărași, Taraclia, Hâncești, Leova, Soroca, Fălești, Bălți.

În cadrul Programului Național LecturaCentral au fost dezvoltate/formate competențe informaționale de promovare a lecturii la **59915** de utilizatori. Printre cele mai active raioane au fost Ungheni, Chișinău, Orhei, Sângerei, Taraclia, Râșcani, Călărași, Florești, Soroca, Leova.

Bibliotecile au organizat **3564** activități de promovare a lecturii. Din totalul datelor raportate, evidențiem următoarele raioane active: Sângerei, Ungheni, Leova Chișinău, Fălești, Telenești, Hâncești, Briceni, Călărași, Orhei.

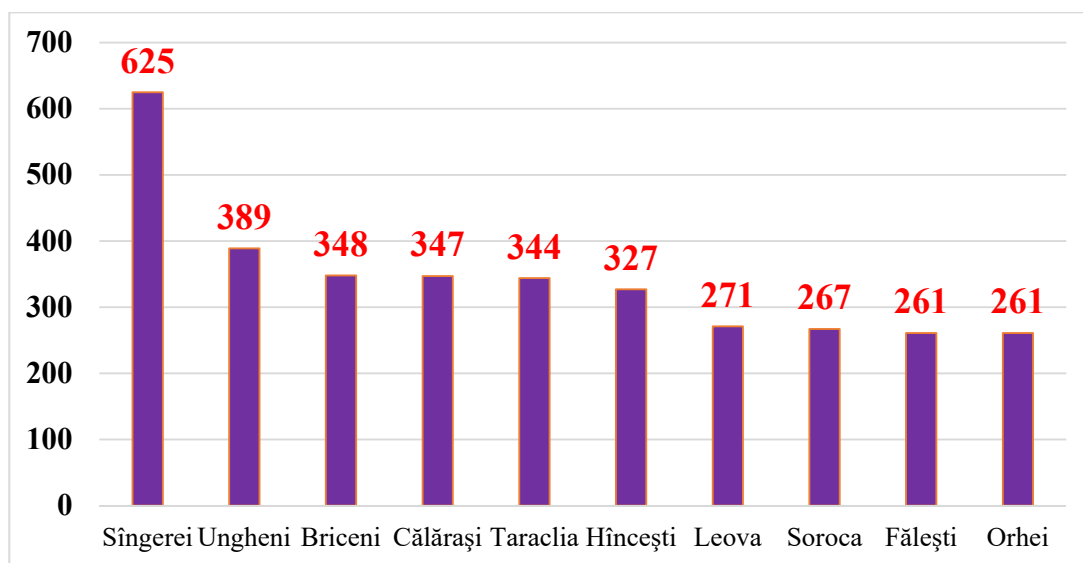

Diagrama 3. Activitățile informaționale de promovare a lecturii

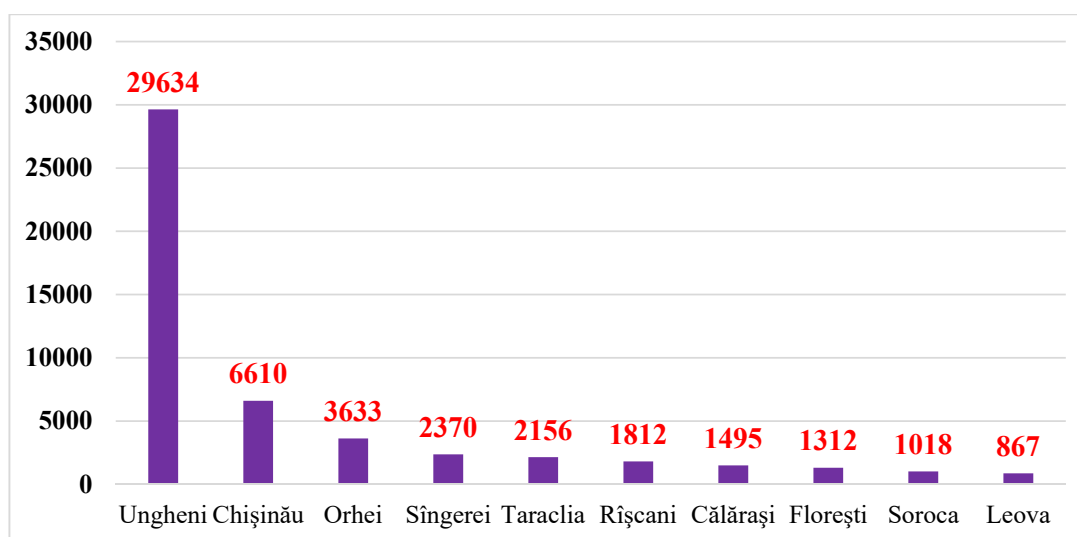

Diagrama 4. Numărul de utilizatori instruiți

La subiectul dat în total au fost instruiți **56364** de utilizatori, fiind centrate eforturile bibliotecilor în promovarea/acceptarea lecturii drept indispensabilă dezvoltării unei personalități active civic și educate.

Specificul ediției a 3-a a inclus inițiative educative de dezvoltare și promovare a dimensiunilor Științei Participative/Științei Cetățenilor. Bibliotecile au oferit comunității noi modalități de cunoaștere și integrare în minimizarea fenomenului analfabetismului funcțional.

În acest context, au fost organizate **896**

activități de promovare a Științei Participative: activități de promovare a științei, noilor descoperiri; organizarea de întâlniri între membrii comunității și oamenii de știință cu scop de impact vizibil asupra sănătății, vieții sociale, mediului, etc.; activități de promovare a proiectelor civice cu subiecte de interes ale comunității, etc. Cel mai activ s-au implicat rețeaua de biblioteci din Căușeni, Sângerei, Ungheni, Chișinău, Telenești, Cahul, Ialoveni, Râșcani, Criuleni, Cantemir.

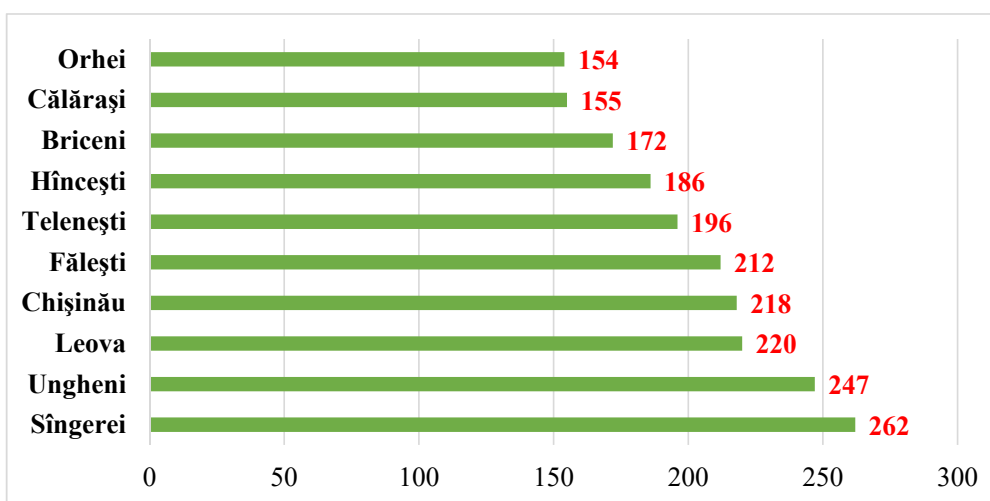

Diagrama 5. Activitățile de promovare a lecturii

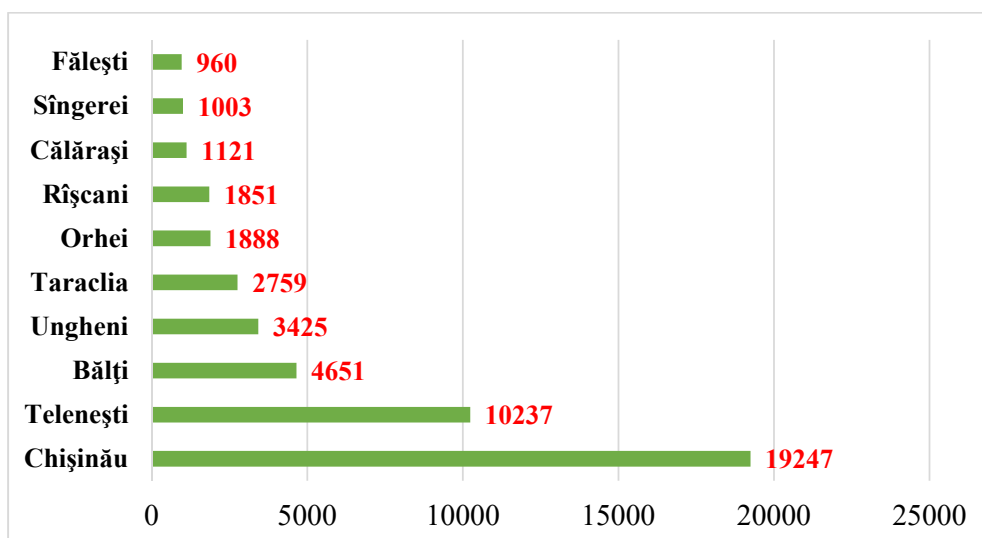

Diagrama 6. Numărul de utilizatori instruiți

Tema dată a prezentat interes pentru **5568** membri ai comunității care s-au implicat în procesul de lectură, de dezvoltare a competențelor de cercetare participativă prin intermediul bibliotecii.

În cadrul Programului a fost organizat studiul sociologic și descriptiv „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018” destinat tuturor celor interesați de subiect, în mod deosebit personalului din biblioteci, implicat în promovarea lecturii, dezvoltarea competenței de cultura lecturii.

voltarea competenței de cultura lecturii.

În baza sintetizării datelor statistice colectate în ORT, numărul total de împrumuturi al cărților, incluse în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018” – **11186**, iar numărul de activități de promovarea a cărților din „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018” este de **1738**. Datele statistice pe fiecare raion sunt prezentate în următorul tabel, în ordine descrescătoare.

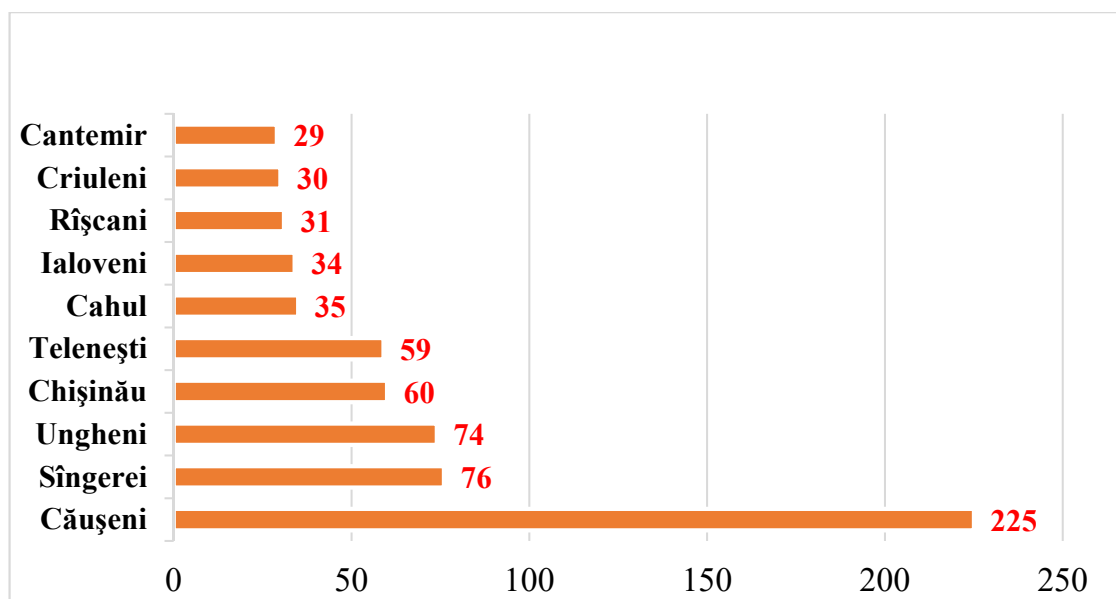

Diagrama 7. Activitățile de promovare a științei participative

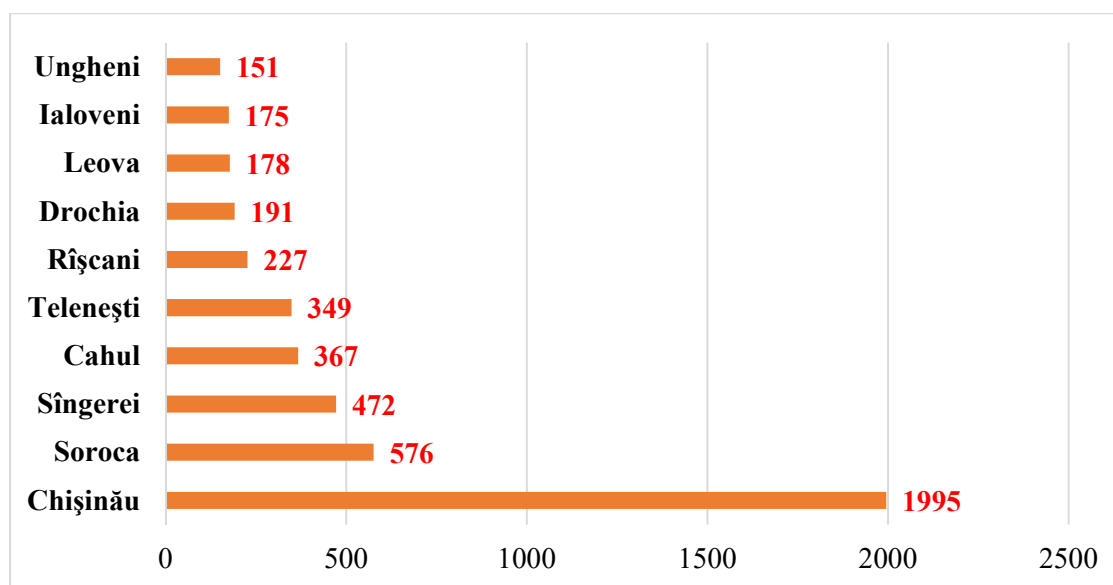

Diagrama 8. Numărul de utilizatori instruiți

TOPUL CELOR MAI CITITE 10 CĂRȚI, EDITATE ÎN ANUL 2018			
Raionul	Numărul total de împrumuturi al cărților, incluse în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”	Raionul	Activitățile de promovare a cărților din „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”
Ungheni	2309	Ungheni	219
Sîngerei	923	Telenești	127
Leova	912	Leova	119
Cimișlia	902	Cimișlia	116
Rîșcani	522	Briceni	105
Soroca	505	Hîncești	99
Briceni	467	Sîngerei	95
Ștefan-Vodă	467	Soroca	86
Telenești	405	Fălești	79
Hîncești	388	Ialoveni	63
Ialoveni	346	Cantemir	62
Fălești	336	Rîșcani	58
Orhei	332	Florești	54
Glodeni	292	Glodeni	53
Cantemir	271	Ștefan-Vodă	44
Călărași	266	Călărași	38
Anenii Noi	195	Anenii Noi	36
Chișinău	178	Criuleni	30
Florești	151	Șoldănești	29
Edineț	139	Orhei	28
Criuleni	129	Căușeni	26
Strășeni	104	Strășeni	24
Nisporeni	98	Dubăsari	23
Căușeni	97	Drochia	22
Drochia	83	Ocnița	22
Cahul	81	Cahul	19
Șoldănești	80	Dondușeni	14
Ocnița	71	Chișinău	13
Dubăsari	64	Edineț	11
Rezina	44	Basarabeasca	8
Dondușeni	20	Rezina	7
Basarabeasca	8	Nisporeni	6
Bălți	1	Taraclia	2
Găgăuzia	0	Bălți	1
Taraclia	0	Găgăuzia	0

Tabelul 1. Promovarea cărții în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”

În baza datelor analizate din tabel, 10 raioane cu cei mai buni indicatori cantitativi privind numărul total de împrumuturi al cărților, incluse în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018” sunt: Ungheni, Singerei, Leova, Cimișlia, Rîșcani, Soroca, Briceni, Ștefan-Vodă, Telenești, Hîncești. Cele mai active raioane la capitolul „Activitățile de promovare a cărților din Top” - Ungheni, Telenești, Leova, Cimișlia, Briceni, Hîncești, Singerei, Soroca, Fălești, Ialoveni.

În cadrul Programului au fost aplicate 38 de forme și metode de organizare a activităților de promovare a cărților incluse în „Topul celor mai citite 10 cărți, editate în anul 2018”. Printre cele mai des utilizabile, menționăm: expoziții de carte, întâlniri cu scriitorii, mese rotunde, lansări de carte, filmulețe video, campanii de promovare, lecturi cu voce tare, lecturi în aer liber, materiale promoționale, cluburi de lectură, grupuri de lectură pe rețelele de socializare (Facebook, Instagram, bloguri, etc.).

Activitatea promoțională în cadrul Programului a oferit un ansamblu coerent de activități care au avut ca obiectiv general

cunoașterea de către utilizatori a serviciilor și produselor de bibliotecă, stimularea utilizatorilor de a promova cartea și lectura. Au fost elaborate diverse materiale promoționale: bannere, afișe, semne de carte, etc. Participanții la proiect au oferit interviuri radio/TV, au publicat articole în presa scrisă, bloguri.

Bibliotecile au argumentat promovarea, implicarea în cadrul Programului cu **8545** postări pe rețelele de socializare administrate de bibliotecă.

Pe pagina de Facebook, în grupul public de discuții *LecturaCentral*, fiind creat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, bibliotecile publice teritoriale au postat rezultatele și succesele privind promovarea cărții și a lecturii; stimularea interesului utilizatorilor pentru actul lecturii și cultura lecturii; interconexiuni directe între utilizatorii bibliotecii și personalități notorii din țară (scriitori, cercetători, psihologi, pedagogi, universitari etc.) care au contribuit la crearea unui mediu benefic lecturii și cercetării științifice, prietenos utilizatorilor. Au fost contabilizate **5252** de postări în grupul public.

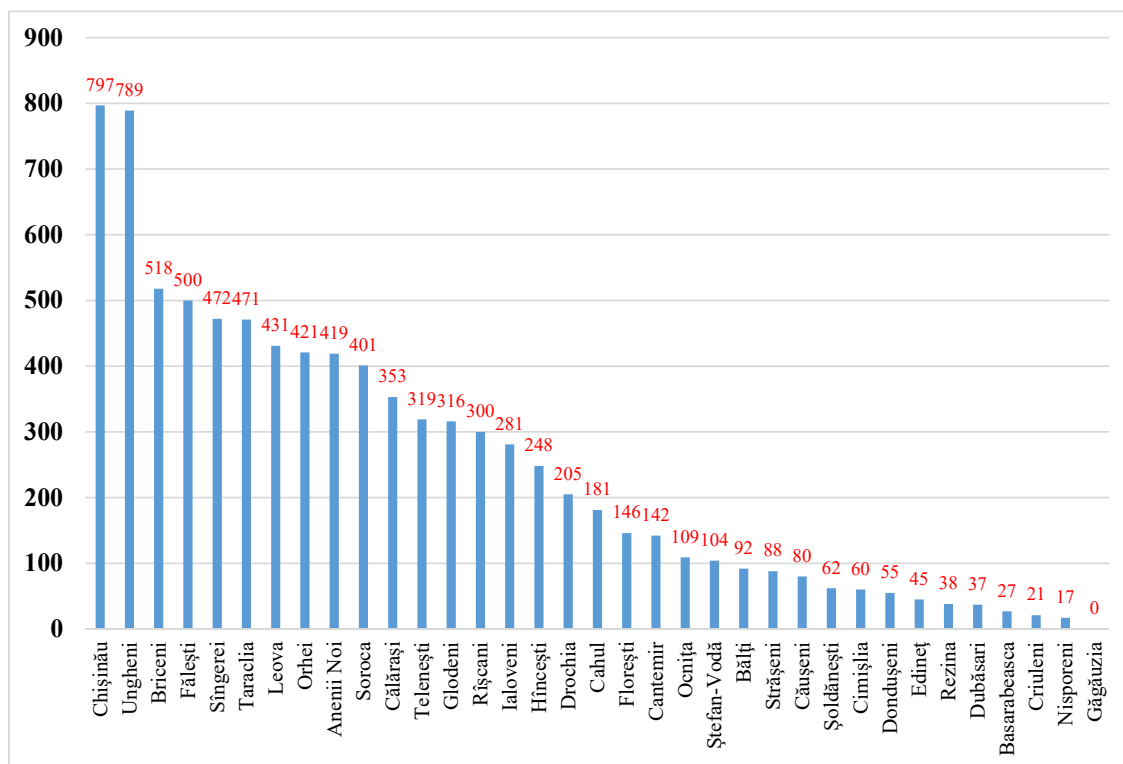

Diagrama 9. Numărul de postări pe rețelele de socializare

În cadrul programului de promovare a cărții și lecturii, au fost atrași/implicați 2073 parteneri, actori sociali (APL, ONG, instituții de învățământ, etc.).

Concluzii: Datele statistice colectate, procesate și sintetizate din Sistemul de Raportare online (ORT) ne indică implicarea activă a bibliotecilor în realizarea scopului Programului Național *LecturaCentral* – de a promova inovativ lectura prin centrarea

contribuțiilor bibliotecilor, comunității, factorilor de resort pentru minimizarea analfabetismului funcțional. Multitudinea activităților organizate au promovat lectura în scopul educării pe tot parcursul vieții a membrilor comunității; cultura lecturii, drept condiție indispensabilă a unei comunități de calitate, de perspectivă, constituită din membri interesați, cu un nivel înalt de cultură intelectuală și de co-

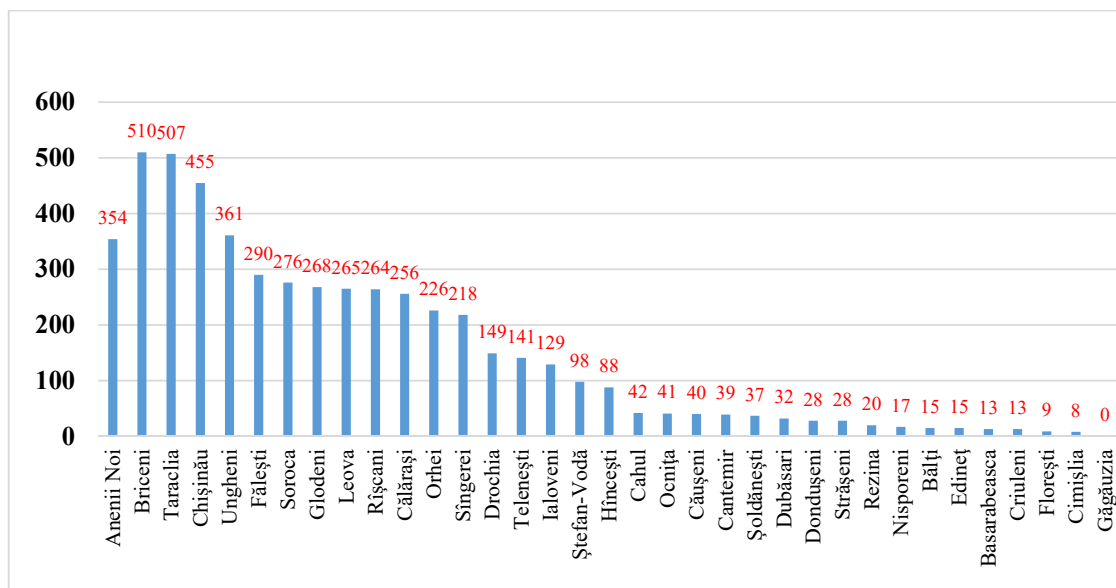

Diagrama 10. Promovarea Programului *LecturaCentral* pe rețelele de socializare create de BNRM

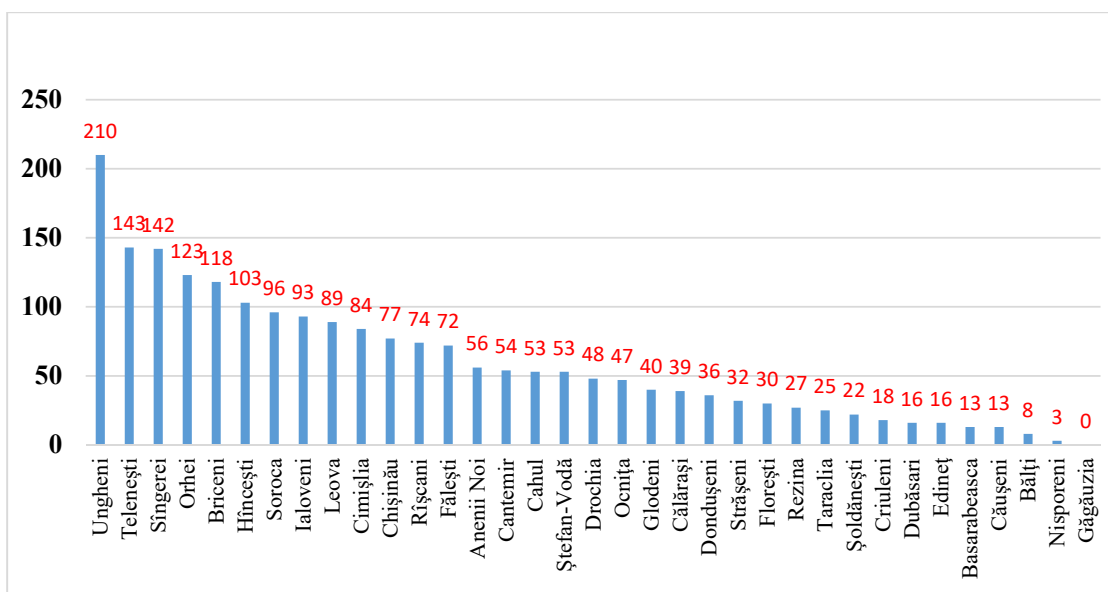

Diagrama 11. Numărul de parteneri implicați

municare; cultura informației a membrilor comunității care influențează potențialul de participare și integrare a acesteia în mecanismele democratice, de implicare a persoanelor în dezvoltarea comunității.

De asemenea, în baza datelor analizate, menționăm implicarea bibliotecilor în promovarea și aplicarea conceptului „Științei Deschise”, care contribuie la creșterea gradului de circulație a informației, publicării și valorizării rezultatelor cercetărilor științifice. Rezultatele ne demonstrează creșterea încrederii membrilor

comunităților în capacitatea bibliotecilor de a satisface cerințele lor față de lectură și de dezvoltarea personală. Bibliotecile, prin implicarea activă în cadrul Programului, și-au promovat resursele/serviciile/produsele, au contribuit la educarea pe parcursul vieții a comunității, crearea unei imagini pozitive în societate, etc. Implicarea activă a bibliotecilor în Programul Național LecturaCentral denotă faptul că trebuie să existe continuitate cu noi idei, servicii, produse, parteneri și actori sociali.